

elérni. S ha így lesz, akkor ezt kizárólag a közönség kicsinyes akadékoskodásának, lelkiismeretlenségének lehet majd tulajdonítani.

A népszámláló biztosokat a dermesztő hideg nem akadályozza munkájokban, csupán a kényelemhez szokott házi és egyéb urak és urnők gördítenek itt-ott akadályokat munkájuk elé. Nem egyszer találunk a népszámlálók ilyen fogadtatásra is:

— Mit alkalmatlankodnak az ember nyakán ilyen korán — holott már tíz óra is régen elmúlt.

— Jöjjön később, most nem érek rá — s más ehhez hasonló észrevételekkel szaporítják az ügy is terhes munkát.

Ezen kicsiségek ugyan bosszantók s kellemetlenül hatnak az összeírókra, kik 3—4-szer sem restelnek visszatérni oda, a hova oly korán (délelőtt 10 óra után) bebocsátást kértek, de nem kaptak, de tud teszik magukat az ilyen csekély udvariatságokon, a minél sokkal kellemetlenebb azon merev tartózkodás, a melylyel találkoznak az iparosok és kereskedőknel.

Ezek az emberek nagyon helytelenül fogják fel a népszámlálás célját s nem lehet meggyőzni őket arról, hogy a most folyó összeírásnak nem adóztatás, hanem magasabb nemzetgazdasági és politikai célja van.

Eltagadják, vagy legalább is elhallgatják az általok feldolgozott fél, vagy egész gyártmányok, nyers anyagok mennyiségét, nem vallják be az általok előállított iperczikkek számát, elhallgatják az alkalmazott gépeket, nem vallják be pontosan az alkalmazott személyek számát, ezeknek munkára fordított idejét. Mind ezen lényeges dolgokra nézve csak úgy „hosszavetődleg” nyújtanak felvilágosítást, a minek vagy az újabb adóztatás miatti félelem lehet az oka, vagy pedig az, hogy nem vezetnek könyvet s így a biztos valót maguk sem tudják, a mi igen nagy hiba.

Hiba első sorban azért, mivel az ilyen könyvvitel nélküli iparos nem nyerhet tiszta átnézetet iparának jövedelmezősége felől, de hiba másodsor azért is, mivel a *hosszavetődleg* adott információk alapján lehetetlen lesz elérni azon célt, a melynek érdekében a népszámlálás ez iránti munkálata folyik.

Felzáróulásunknak egyedüli célja az, hogy ismét és ismét figyelmeztessük különösen az iparos osztályt, miszerint a reá vonatkozó kérdésekre épen az ő érdekekben kell megadniok a valóságnak mindenben megegyező feleletet, mert a kormány csak azon esetben részesítheti főleg a kis iparost védelem-és segítésben, ha közvetlen az ő igaz megnyilatkozásuk ad neki megbízható tájékozást.

Ugy tudjuk, hogy az intelligens számláló biztosok mindenre nézve megadják a kereskedőket és iparosokat érdeklő felvilágosítást, de szükségesnek tartottuk újlag hangoztatni, hogy ha a kormány támogatása nem lesz oly mérvű és oly irányu, mint a minőt a kereskedői s főleg a kis iparos osztály remél, annak egyedül azon zárkózottság lesz az oka, melyet az összeírásnál tanusítanak.

Egy népszámláló biztos.

Megszöktetett uri leány.

(A szerelmes szabólegény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Regényes szerelmi történet utolsó fejezete játszódott le tegnap a *debreczeni* rendőrségen. Egy alig tizenöt esztendő csinos kis bakfis leány, intelligens nagykarolyi úri család gyermeke szökött meg a múlt héten a szülői háztól szerelmes lovagijával, egy harminczöt éves szabólegénnyel. A megszökött szerelmes pár egyenesen Debreczennek vette az útját s egy nagykarolyi munkásember révén jött a nyomára tegnap délután Harmathy Ferencz rendőrbiztos.

Az érdekes eset részleteiről debreczeni tudósítónk az alábbiakban számol be:

Solomayer Ferencz nagykarolyi előkelő városi hivatalnoknak valósággal szemfénye volt gyönyörű tizenöt esztendő *Erzsike* leánya. A vagyonos szülők a leggondosabb nevelésben részesítették gyermeküket, aki gondos nevelése s előkelő modora miatt a nagykarolyi úri társaság ünnepeit alakja volt. Egy idő óta a szülők a buskomorság kétségtelen jeleit vették észre a különben folyton vigkedélyű gyermekben. Hiába faggatták, kérték utóbb fenyegették is, hogy hirtelen buskomorságának okát

tudják meg tőle, a kis *Erzsike* szóltan maradt s világért sem árulta volna el titkát.

Pedig titkot, nagy titkot rejtegetett szívecskéjében, amit nem meri aggódó szüleinek elárulni: szeretett egy közönséges szabó-segédet aki ügyesen elcsavarta ábrándos fejét.

Hol, milyen körülmények között ismerkedett meg az egyszerű szabólegény az előkelő úri familiából való leánykával, még titok, a mit a rendőrségnek még nem sikerült kipuhatolni, mert az elcsipett szerelmesek e yelőre makacsul megtagadnak minden felvilágosítást.

A leány szülei gyanították ugyan, hogy gyermekük hirtelen buskomorságának csak holmi gyermekszerelem lehet az oka s épen ezért nem tulajdonítottak a dolognak különösebb fontosságot, gondolván, hogy a fiatal gyermekleánya majd magától fogja egyszer előtűk kitérni szíve féltett titkát.

Annál nagyobb volt a szülők meglepetése, midőn a múlt héten csütörtökön reggel leányuk szobáját üresen találták. A fiatal, tizenöt esztendő bakfis-leány előző éjjel *eltűnt a szülői házból, megszökött az ideáljával*, akit a családban senki sem ismert.

A megrémült szülők fűhöz-fához kapkodtak. A nagykarolyi rendőrség lázasan felkutatatta az egész város minden zege-zugát, de a kis szökevényt sehol sem találta; teljesen nyomra veszett. Ekkor a szülők a nagykarolyi rendőrség útján a szélrozsza minden irányába sürgönyöztettek, leányuk személyleírását is közölve a sürgönyökben.

A debreczeni rendőrséghez is eljutott a múlt héten a sürgöny s Harmathy Ferencz rendőrbiztos nyomban hozzáfogott a megszökött leány kereséséhez. A rendőrbiztos kutatása azonban nem járt a kellő eredménnyel s úgy látszott, hogy a szökevények másfelé vették utjukat, midőn tegnap délután egy nagykarolyi munkásember jelentkezett a rendőrségnél s jelentette, hogy *Solomayer Erzsike* leányát Debreczenben látta egy iparos kinézésű legénnyel a korzón sétálva. Meg is szólította, mire a leány rettenetes zavarba jött s kérve-kérte, nehogy elárulja valakinek ittlétét.

— Rosszat sejtettem, tekintetes uram — végezte be jelentését a becsületes ember — hát eljöttem jelenteni a dolgot.

csomó százast összegyűrve: teleszórta a bankjegyekkel a Balatont. A matrózoknak kellett leugrálni: ki tud a pénzből többet összeszedni? A másodapa és a buffó is belevetették magukat a vízbe: alig tudták őket kimenteni. Zsuzsa pedig fidi buszt csinált egy százas bankból, azzal gyujtott a cigarettájára, úgy nézte a pompás mulatságot.

Másnap este, mikor már a kompánia teljesen elázva aludt a födélzet alatt és a födélzeten, a balatoni éjszaka gyönyörű, csillaggal kivert, sötéték sátora alatt, azt mondta Dósa a leánynak:

— Zsuzsa, én már unom ezt a bandát.
— Én is.
— De magát nem unom.
— Azt képelem.
— Tudja maga az én életem programját?
— Mondta már. Ki is nevettem érte.
— Nehány év alatt végére járok a pénzemnek. Akkor aztán vagy eljön a halál a maga jószántából, vagy, — ha nem jó, hát előhivom.

— És nem mondja azt neki, a mit az Aesopus embere?

— Ne gunyolódjék. Zsuzsa. Mondja, volna kedve magának segíteni ebben a programban?

— Csakhogy, ha én segíteném: akkor a maga pénze még egy pár évig se tartana.

— Nem baj. Maga annál hamarabb megszabadul tőlem. Beleegyeznek? Ha igen, akkor szökjünk!

— Nem bánom. Szökjünk.

A matrózokat fölcibálták, azok leeresz-

tették a csónakot, mely kisuhant velük a partra. Micsoda kétségbeesett kiabálást vihett véghez másnap a gyámoltalan művészcsoport, a mikor elhagyatva találták magukat a Balaton közepén!

IV.

A csónak Badacsonynál ért partot. A szökevények besétáltak a vendéglőbe, a hol Zsuzsa két szobát kért s az egyiknek ajtaját hamarosan be is csukta maga mögött. Dósa urorra előtt. Azt mondta, hogy alaposan ki akarja pihenni a dinom-dánom fáradalmait. Másnap reggel megfürdött a tóban; haján még apró vizgyöngyök csillogtak, mikor Dósa elébe került. Olyan üde volt, akár valami balatoni selő. S gavallérja gyönyörtől reszketve kérdezte tőle:

— Hát utazhatunk?
— Ha úgy tetszik.
— Olaszországba?
— Olaszországba. De még előbb tartsunk állomást Keszthelyen a templomban.
— Hogy-hogy a templomban?
— Ugy, hogy előbb esküdjünk meg, s mint férj és feleség menjünk nászutra.

Dósa elképedve nézett a leányra. A könynyelműség csapongó tréfái után nagyon is meglepték ezek a puritán tisztességű szavak, melyek mintha egy háziasan nevelt polgárleány ajkairól hangzottak volna feléje. De hát észébe jutott, hogy ha a szép primadonna annak hétköznapi rendje s módja szerint hozzá akarja magát lánczolni — annál jobb!... Elvitte tehát menyasszonyát Keszthelyre, a hol aztán

szentesítették a frigyet, a minek ötlete a hullámzó Balaton tetején, a ringadozó jachton támadt. S akár hiszed, akár nem: a szépséges menyasszony mindaddig nem is fogadóban, de valami nagynénjénél lakott (Dósa szerint a vasorru bába édes testvérénél,) míg csak az esküvő hajnala föl nem ragyogott.

Na de most már mint férj és feleség állottak künn a vasuti állomáson. Dósa boldogan nézett kis feleségére (ezt se hitte volna pár héttel ezelőtt!) s a vasuti pénztár előtt megállva, kérdezte tőle:

— Meddig váltsak jegyet, édesem? Egyenesen Velenczéig? Vagy egyelőre csak Triesztbe megyünk s megnézzük a miramarei tündérkastélyt?

— Nem biz azt. Váltson csak jegyet Garamszegbe.

— Garamszegbe?

— Igen. Azt mondta, hogy ott van még egy kis házikója. Kidült-bedült az oldala — no de annál érdekesebb lesz lakni benne. Mert én ott akarom tölteni mézesheteinket.

Dósa azt hitte: álmodik. Ez a menyecske Velence csodái helyett a garamszegi ócska kalyibát akarja látni? Kicsérélték ezt az asszonyt a pajkos manók?

Zsuzsa pedig karjához simult és fölneztet rá gyöngyöden, hízolgóen, a mélységes Balaton kék szemével:

— Nos, hát tétovázik? A vonat mindjárt indul! Rossz ember! Hát nem mindegy magának, aháhol van, hogy ha én velem van?

Harmathy Ferencz rendőrbiztos azonnal elindult a szökevények keresésére, kiket csakhamar meg is talált egy Miklós-utcai asztalnál. A rendőrségre kísérte őket, ahol kitünt, hogy a legényt *Schillemann* Miklósnak hívják és Nagy-Károlyban szabó-segéd.

A rendőrség táviratára tegnap délután érkezett meg *Solomayer* Károly, a leány atyja Debreczenbe s a vasutól egyenesen a rendőrséghez hajtatott, ahol találkozott a megszökött szerelmesekkel. Igen érdekes volt ez a találkozás. A leány, midőn atyját meglátta, hangos zokogásban tört ki, eléje futott s keze után nyult, hogy tiszteletteljesen megcsókolja.

Az elkeseredett apa mérgesen eltaszította magától a leányt s szigorúan kijelentette, hogy addig, míg törvényes feleségévé nem lesz megszöktetőjének, annyira sem méltatja, hogy kezét megcsókolassa vele. Majd bosszusan a fiatal ember felé fordult:

— Nagyobb szegényen uri családot nem érhet, mint a minőt ön hozott familiámra lányom megszöktetésével. Elhatároztam ugyan, hogy azt a rossz gyermeket kitagadom, de most még atyja vagyok s követelem öntől, hogy 24 órán belül okvetlen jóvá tegye a hibát, a mit könnyelműen elkövettek. Holnap délelőtt az anyakönyvi hivatalnál megesküszik leánnyal, aztán tegyenek, a mit akarnak, azt azonban a leghatározottabban megtiltom, hogy Nagy-Károlyba visszajöjjenek. Az esketéshez szükséges dispencziót még ma megszerzem a polgármesteri hivatalban. Megértett uram?

Schillemann Miklós, a romantikus szabósegéd önelégülten mosolygott, majd készségesen meghajtotta magát a dühöngő apa előtt:

— Igenis, tekintetes uram, értem. Meglesz az esküvő s elmegyünk Pestre, ott letelepedünk s dolgozom becsületesen. Beleegyezel, ugy-e, Erzsike? — fordult a leányhoz.

A kis Erzsike azonban nem felelt, folyton zokogott s könnyeit törülgette. És *Solomayer* nyomban megtette a lépéseket, hogy leányát megesküthesse *Schillemann*nal, ami polgármesteri dispenczióval sikerült is neki.

Érdekes megemlíteni, hogy a leány római katolikus, a fiatal ember pedig zsidó vallásu.

V.

Bizony elvitte magával a volt primadonna az urát, — nem Itália bűbáját megcsodálni, szórni a borraival Velence gondolásainak, a nápolyi énekeseknek, hanem haza, a garamszegi házikóba. A mézeshetekben nem sok idő telt a turbékolásra; ki kellett javítani a vén hajlékot, nehogy a fejükre szakadjon. A ház körül parlagon heverő szőlőskert terült el; azt *Zsuzsa* asszony megvásároltatta az urával s nyomban hozzáfogtak az újjáültetéshez. A mi pünzük eme hasznos beruházásból megmaradt: azt *Zsuzsa* bevitte a takarékpénztárba. Nem valami sok maradt: hiszen Dósa pár év alatt vagy hatvanezer forintnak a nyakára hágott. És *Zsuzsa* asszony csak egy szolgálat tartott a gombább házimunkára, s maga főzött, takarított, sőt a tehenet is megfejté, azzal a kacsóival, a melyekkel egykor a Balatonba szórta a pénzt — a mig nem volt az övé.

Nemrégiben, egy este találkoztam Dósával, a hajdani hetyke, tékozló gavallérral.

Lassan kullogott el a színház kivilágított épülete mellett. Valamelyik primadonnának épen jutalomjátéka volt: hordták a színházba a koszorukat. Ki árasztott valaha a szinpadra több virágot, mint Dósa?

— Gyere be, öregem a színházba, — mondtam neki. — Szalmaözvegy vagyok, elférünk a páholyomaan!

Dósa a gallérijába huzta a fejét.

— Nem lehet. Megígértem a feleségemnek, hogy nagyon sietek haza. Látod: én viszem a vacsorát is. Hideg főlvágotat. Mert ma nagy mosás volt. Nem értek rá főzni.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 5. Az aradi izraelita nőegylet estélye (Fehér Kereszt.) — Az új-aradi vöröskereszt-egylet táncestélye (Martini-vendéglő.) — A Meteor kerékpárklub házi estélye (Vaas-vendéglő.)

Január 12. A pankotai kereskedők táncvigalma (Fehér Kereszt.)

Január 19. Az aradi mérnök-és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Február 2. Tanítók bálja (Polgári iskola.)

(=) Az aradi izr. nőegylet tombola- és hangverseny estélyére a következő tombolatárgyak adományoztattak utolsó kimutatásunk óta:

Austerweil Zsigmondné urnó: 1 kis gyümölcsös tál, 1 fogvájó tartó, 1 kis virágváza, 1 takarékpersely, 1 kis csukortartó, 3 kis üveg illatszert. Dr. *Fleischer* Sámuelné urnó: 1 pár festett sache, 1 nipp, 1 selyem doboz szappannal. *Lendvai* Sándorné urnó: 1 szép tojástartókészlet bronzból só és paprika tartóval, 1 bonbonier csukorkával, 2 szép nipp, 2 finom virágváza. Dr. *Mittler* Izidorné urnó: 2 figura, 1 szép tintatartó, 1 thea süteménytartó. Dr. *Nagy* Sándorné urnó: 2 virágváza, 2 hamutartó, 1 könyv, 2 doboz levélpapír. *Rosenfeld* Arminné urnó: 1 bonbonier csukorkával, 2 faldisz, 3 virágváza, 1 kis sütemény tál, 1 csukortartó, 1 hamutartó, 3 nipp, 1 kis asztal. *Schenk* Samuné urnó: 1 csukortartó, 1 hamutartó, egy 3 oldalú tükör, 2 szalvéta gyűrű, Nagybonyi *Szelle* Margit urhölgy: 1 kis szekrény, 1 csinos hómérő, 1 szivartartó, 1 tükör (3 részből). *Tenner* Józsefné urnó: egy kis függő villanylámpa, 1 kézimunka, 1 kis himzett kosár. *Vajda* Lajosné urnó: 2 bonbonier, 3 virágváza, 1 porcellán figura, 3 nipp, 2 kis üveg finom bor (tokban). *Walder* Gyuláné urnó: 2 szép festett fatál, 1 himzett terítő, 1 szép disztörülköző. *Waldner* Gizella urnó: 1 levelnehezék, 1 zsebnaptár (1890) 2 virágváza, 2 kávé csésze.

Midőn e nemesszívű adományokért hálás köszönetünket fejeztük ki, kérjük a további szíves adományokat, minthogy a nyerevények összeállítása hosszabb időt igényel, lehetőleg a pénteki nap folyamán *Schulhof* Károlyné urnóhoz eljuttatni. Az egylet nevében: *Eles* Arminné alelnök, rendező biz. elnök.

Tudósítás akadályokkal.

— A levélposta. —

Budapest, január 3.

A nyájas olvasóink, a mikor a reggeli kávé, vagy délutáni pikkoló mellett elolvassa a maga ujságját, altig lehet fogalma azokról a nehézségekről, fáradságokról, utánjárásról, ideges és idegölő szellemi és fizikai munkáról, a mikkel egy lap szerkesztése, tudósítása, jól értesültsége jár.

Ime engedjek meg, hadd mondja el e lap fővárosi tudósítója, mi mindenen ment keresztül újév napján.

Újév napján délelőtti fél tizkor kocsira ültem és a Lloyd-klubba hajtatam a szabadelpárti üdvözlésre. Itt csupa öröm volt dolgozni. Óriási terem, kényelmes íróasztalok, még kényelmesebb karosszékek. A munka vígan folyt és a mikor végre pont következett, leszaladtam a kocsimért.

— Budára, a miniszterelnöki palotába, de gyorsan!

Ezt könnyű mondani, de nehezebb megcselekedni. A lánczhidon negyed órai várakozás, az Albrecht-uton dettó és a miniszterelnökség előtt szintén.

Végre bejutunk a miniszterelnöki fogadóterembe.

Rémülettel konstatáljuk, hogy se asztal, se szék.

— Szent Isten! Hol örökítjük meg a vidék számára a miniszterelnök beszédét?

Szerencsére, a miniszterelnök közelében van egy kis márványparkányzat... No, itt megtelepszünk.

Hogy hát a fővárosi lapok hogy kapják meg a tudósításokat? Hát igen könnyen. Az újévi beszédek már készek ilyenkor, de a mig

a szónokok utólag nem korrigálják, addig kéne nem kapja senki.

No de végre is, legalább jegyzeteink vannak, aztán meg amugy is csak 12 felé jár az idő és fél 2-ig még elég idő van, hogy megírjuk és expressz leadhassuk.

Ismét neki indulunk a kocsni keresésnek, ez itt Budán a legnehezebb. Rövid és kétségbeesett 10 perc után már robogunk a képviselőház felé az elnöki üdvözlésre. No, itt aztán kényelmesen dolgozhatunk. De az idő gyorsan mulik, a dolog sok és még bevezetés is kell, stb. stb. Aztán a szemben levő teremben dusan megrakott asztalok hívogatnak.

— Bizony jó volna egy harapás abból a fácánból, amelyet most hordoznak körül, vagy egy pohár sherry! — és csakhamar hirnők jó és szől:

— A kegyelmes ur kéreti, sziveskedjék a reggelihez jönni...

— Thyü! Ha nekem arra időm volna. Alássan köszönöm, de lehetetlen, mert lekésem. És rajta, tovább! Oh ezek a tantalusi kinok! De mindegy, sietni kell.

És jó a gyerek és könyörög:

— Nagyságos ur lekésünk, tessék ide adni a kéziratot.

— Mindjárt fiam, addig keresd elő a kocsimat, én is kimegyek.

Végre készen vagyunk. A kéziratok ugyan még szanaszét hevernek, de csak elő velük, majd rendbeszedjük a kocsiban.

Háromnegyed kettő! A vonat kettő előtt indul.

— Hanem most aztán ész nélkül előre. Dupla borraivaló és áldomás!

A kocsis a lovak közé csörtet. Örülten előre! A leveleket beragasztjuk.

— Hál' istennek, készen vagyunk!

... És ekkor! ... Jézus Mária, Szent József és minden szentek! Az expressz levelek eltűntek! ... *Beleestek a mély ablakhasadékba!* És sehol semmi nyílás! És semmi bot! Még csak hozzá hasonló sem!

— Kocsis, adja ide az ostorát!

A kocsis ijedten csap a lovak közé.

— Nem hallja, az ostorát, gyorsan! Adja ide!

A kocsis újból örülten üti a lovakat.

— Nagyságos uram! Ott leszünk időre!

— De szerencsétlen! Az ostorát adja ide, a hasadéka estek a levelek!

Végre megérti és ide adja. Az ostor hosszabb, mint a kocsni belseje.

— Vége, vége mindennek! Munkának, fáradságnak, költségnek, expressznek! Szóval lőttek a tudósításnak.

odaérünk a vonathoz.

— Hány perc még?

— Négy perc!

... És *nincs levél!* Egy derék paraszt megy arra vastag bunkóval. Kikapjuk a kezéből. Nem fér a nyílásba! Uraim, egy vékony botot! Hah! Amott egy ur egy kampós esernyővel! Se kérdünk, se látunk.

— Uram! Egy országot ez esernyőért! — s mielőtt még válaszolhatna, kikapjuk a kezéből az esernyőt és... végre *diadal!* Hosanna! *Meg van!* Fel a vonatra. Zsupsz ez is megvan! A vonat fűtyöl.

És ekkor megjelenik a láthatáron a konkurrens vállalat...

— Lekéselt! Kettős gyönyör! Excelsior!

Ime, így kapja meg egy lap a gyorstudósításokat.

A közönséghez.

Január elsejével tizenhatodik évfolyamába lépett az *Aradi Közlöny*. Lapunk az elmúlt tizenöt év alatt a törhetlen szabadelvűség és demokrácia szolgálatában a vidék legnagyobb, legterjedelmesebb napilapjává lett.

Ugy érezzük, hogy az *Aradi Közlönynek* nem kell programot adnia. *A nagyközönség szócsove voltunk eddig, az akarunk maradni a jövőben is.* A lap tartalmát illetően arra törekedtünk, hogy az *Aradi Közlöny* a fővárosi lapokkal való versenyben is megállja helyét.

Az *Aradi Közlöny* azonban czélul tűzte maga elé, hogy nemcsak tartalom tekintetében akar gazdag lenni, hanem külsőségeiben, kedvezmények dolgában is nyújtani fogja a nagyközönségnek mindazt, amit napilap nyújthat.

Több fővárosi és vidéki lap példája után indulva, de vezéreltetve az olvasóközönségünk iránti szeretettől is, elhatároztuk, hogy minden előfizetőnket bebiztosítjuk

3000 koronára

baleset ellen, természetesen úgy, hogy ezért előfizetőink külön díjat nem fizetnek.

Az *Aradi Ipar- és Népbank* által képviselt *Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaságnál* bebiztosítottuk az *Aradi Közlöny* összes előfizetőit baleset ellen és pedig úgy, hogy halál esetében

3000 koronát,

munkaképtelenség esetén szintén

3000 koronát,

részleges munkaképtelenség esetén pedig a 3000 korona megfelelő hányadát fizeti ki az *Aradi Ipar- és Népbank*, mint a *Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság* aradi vezérügynökkésége.

Előfizetőink, az előfizetési összeg beküldése után egy rendes biztosítási kötvényt kapnak kézhez, amelynek érvényessége azonban rögtön megszűnik, mihielyt az illető az *Aradi Közlöny* előfizetői sorából kilép.

Ezzel is, mint minden áldozattal, mit a közönség érdekében hozunk, az a czélunk, hogy az *Aradi Közlöny* és a lap olvasói között fennálló viszonyt minél melegebbé, szorosabbá tegyük.

Pauli Richard meghalt.

(1835—1901.)

Budapest, január 3.

A magyar zenevilágnak ismét halottja van. A budapesti zeneakadémia egyik legkitünőbb énektanára, mint azt egy rövid sűrűgöny jelenti, hatvanöt éves korában ma a fővárosban elhunyt.

Pauli Richard az operaház egykor ünnepelelt művésze volt s mióta nyugalomba vonult a m. kir. zeneakadémiának volt ének tanára, s kitünő iskolájánál és kedves modoráért mindig a legtöbb növendékkel dicsekedhetett.

Pauli Richard Rakovichban, (Pozsony mellett) született 1835. november 23-án. Tanári pályára készült, de ritka szép tenorhangja a színpadi énekművészet szolgálatába terelte. 1857-ben lépett fel először színpadon s több

évig a kolozsvári nemzeti színháznak volt első tenoristája, hol oly szép sikerrel működött, hogy onnan 1869-ben a budapesti nemzeti színházhoz szerződötték, mint első lírai tenoristát.

Az operaház megnyitásával annak kötelekében működött egészen 1890. május 5-ig, amikor nyugdíjba lépett.

Még 1882-ben a magy. kir. zeneakadémiához, Liszt és Erkel Ferencz felterjesztésére, énektanárul nevezték ki s mint ilyen, számos kitünő művészt és művésznőt képzett ki, kik úgy a hazai, mint a külföldi színpadokon tekintélyes állást foglalnak el.

Neje Markovics Ilka, az egykor ünnepelelt lírai primadonna volt. Leányuk Pauli Mariska, szintén kiváló művésznő, s neje Hantaller Lajos országgyűlési képviselőnek.

A művész elhunytá úgy a fővárosban, mint a vidéken élénk részvétet keltett.

Az aradi társulatnak jelenleg szintén több tagja van, kik Paulinak voltak tanítványai, így Parlagi Kornélia és Érczkövy Károly.

Temetése valószínűleg szombaton lesz, a művészvilág nagy részvétével.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Armány és szerelem*, dráma. Beregi Oszkár vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *Kisértetek*, dráma. Beregi Oszkár vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Romeo és Julia.

— Január 3. —

A mai dráma-est rég nélkülözött érdekességet kölcsönzött, amennyiben alkalmunk volt Beregi Oszkárban, a fiatalabb színészgeneráció egyik tehetséges tagját megismerni, kinek deli színpadi megjelenése, érczes, hajlékony organuma és nagy biztonságra valló játéka, felülemeli a vidéki színész szintjén.

Amint Beregi Romeot felfogja, amint az ébredező szerelmet, annak a rajongásba való átesapását jellemzi, az már művészi erő, mely hatványozottan érvényesül a kesergés, a kétségbeesés megrázó jeleneteiben. — Beregi egy csapásra meghódította a közönséget, amely pedig csak nem rég a művészvilág egyik legnagyobb alakjától látta Romeot játszani. Tapsokban nem volt hiány és a művész összör-hatszor is kénytelen volt a lámpák elé jönni.

A mai est második érdekessége *Menszáros* Margit Juliája volt. Mindenekelőtt el kell ismerni, hogy gyönyörű Julia volt, mint minőt a festőművész képzel magának és ez magában véve érthetővé tette Romeo lángoló szerelmét. Játékában színtylo előkelő volt; kellemes organuma, érzelmdus beszéde híven jellemezte Julia kedélyét és önfeláldozó szerelmét. Végre megismerhette a közönség *Menszáros* szép tehetségét, művészi erejét és a taps, mely minden nagyobb jelenése után felhangzott, megérdemelt elismerése volt a közönség nagymérvű meglepedésének.

Kalocsa Róza kicsiny szerepében is a kiforrott tehetséget, a rutinos színésznőt jelezte.

A többi szereplők közül *Bácsné, Tolnainé, valamint Fenyéri, Bács, Nemes, Palágyi, Hegyessy* és *Czakó* ügyességükkel és kifogástalan játékkal teljessé tették a mai drámai előadás sikerét. Első helyen kellett volna megemlíteni *László Gyulát*, ki Mercutiót adta. Az ő kiváló tehetsége ebben a szerepben is mutatkozott és a második felvonásban Romeoval való jelenete elismerésre méltó. **Carolus.**

* **Nyelvrendelet a színházban.** Ugy látszik, hogy *Makó* Lajos, a temesvári színház igazgatója, megirigyelte *Taafé* gróf dicsőségét és maga is szükségesnek látta egy nyelvrendelet kibocsájtását. Az újví beköszöntők között nagyon sok volt olyan is, mely kemény borsot tört a gratulálók orra alá. Így jártak a temesvári színészek, kik ösziinte szívből kívántak a direktornak boldog új évet és válaszul szokatlan dorgatoriumot kaptak egy nyelvrendelet formájában. Ez a szokatlan és szinte érthet-

len rendelet azt tartalmazza, hogy a színészek egymás között és a színházon kívül állókkal való társalgásban más nyelvet ne használjanak mint *csak a magyart* és mindenki tartsa szem előtt a színházi függönyön álló mottót: *Nyelvben él a nemzet.* Szinte hihetetlen, hogy ilyen rendelet megszülethelett. Hát Temesvárott a színészek egymás közt más nyelven beszélnek mint magyarul? Makó úgy látszik csak rossz tréfát akar üzni. Vagy Temesvárott is úgy lesz a dolog, mint az adomabeli iskolában, ahol egy német gyerek csak azért iratkozott be, hogy megtanuljon magyarul és a vége az volt, hogy az egész iskola az év végén németül diskurált? No lám, ezt a feltevést a hazafias Temesvár város nem érdemelte meg Makótól, ki ép újév napján úgy látszik, tullött a czélon.

Barrison Olga nadrágocskája.

(Mese az erényörzö-bizottságról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 3.

Két éve annak, hogy egyik aradi sörcsarnokban, egy gyászba öltözött fiatal szöke hölgy hozta lázba a szalma- és nem szalmaözvegyeket. Az Angelotti-féle ofeum élelmes igazgatója az öt Barrison leány legszebbikét, a sikkes Olgát lehozta Aradra. Ó ismertette meg az aradi közönséget az oly hamar népszerűvé vált „Kleine Wittve“ kupléval, a melyet azóta már minden becsületben megöszült kintorna játszik.

Amióta elment Aradról, nem sok hírt hallottunk a bájos sanszonetról.

A napokban azonban Berlinbe érkezett vendégszereplés czéljából, az egyik ottani elsőrangú mulatóhelyre. Csakhogy Berlin nem Arad, ott a rendőrség jobban vigyáz a szalmaözvegyen maradt férjekre, mint az aradi s nem engedi, hogy a férjek az asszonyok távollétét felhasználják erkölcsök esetleges meglazulására. A berlini rendőrség — a rossz nyelvek szerint — még hisz a gölya madár meséjében. Olyannyira, hogy kilátás van rá miszerint az erkölcstelen madár nevét legközelebb a szótárakból is törlik.

Barrison Olgának már a neve is lázas izgalomba hozta a berlini rendőrséget. Hosszasan tanakodtak az engedély megadása fölött. Végre egy operettszerű ötletre jutottak. Bizottságot neveztek ki, csupa éltés és erkölcsös urakból, a kik hivatta voltak Barrison kisasszony művészetét megbíralni.

A kisasszony először énekelt, miután a játék nem, csak az ének volt hamis, így ezen szám ellen nem volt kifogásuk. Következett a táncz.

A svéd gimnasztika ahhoz képest semmi, amit a bizottság tagjai a fejük forgatásával végeztek. A táncz végeztével határozat hozatalra vonultak félre. Az engedélyt a működésre megadták a következő megszorítással: Barrison kisasszony művészetét bemutatathatja Berlin műértő közönségének, de csak úgy, ha a nadrágocskáját egy küssé megtoldja, tekintve, hogy az nagyon rövid.

A szép Olga protestált, hogy nem a nadrág rövid, hanem a czopf hosszú Berlinben, de mindez nem használt semmit. A diskrét ruha darab tényleg meglesz egy darab csipkével toldva.

Elkövetkezett az előadás napja. A sikere óriási volt úgy neki, mint az említett ruha darabnak.

S a rendőrség másnap egy névtelen feljelentést kapott, a bizottságnál még erkölcsösebb valakitől, a melyben az illető még mindig kifogásolja a ruhadarab rövidségét. A rendőrség sietett az énekesnőt erről értesíteni.

S a morál nem maradt el: Barrison Olga másnap félbeszakítva vendégszereplését, távozott Berlinből.

Többet már nem akart hozzá toldani a nadrágocskájához. A lex-Heintne tehát győzött.

Egy Teleky gróf gyanus halála.

(A ki nem fizetett ékszerék.)

— Az Aradi Közlöny telefon értesülése. —

Arad, január 3

Szegeden szenzációs eseményről beszélnek az utóbbi napokban, melynek főszereplője *Teleky Árpád* gróf erdélyi mágnás. A dologba a büntetőtörvényszék is beleavatkozott, a további fejleményeknek azonban a gróf birtelen gyanus halála véget vetett.

Tudósítónk a következőkben közli az érdekes esemény részleteit:

Teleky gróf Brauswetter előkelő szegedi ékszerész cégnél nagyobb szabású bevásárlásokat eszközölt. Gyémánt függőket, aranyláncokat s egyéb értékes ékszereket vásárolt körülbelül 3000 forint értékben. Az árukat lakhelyére Hátszegre küldette azzal, hogy az árat onnan megfogja küldeni.

A cég az előkelő vásárlásra való tekintettel hónapokon keresztül várt a pénzre, ez azonban nem érkezett meg. Végre udvarias levélben kérte a gróft, hogy miután a pénzre szüksége van, a meg nem tartott árut, illetőleg a megtartott árat küldje meg.

Teleky gróf a cég levelére azt válaszolta, hogy eddig azért nem küldte a pénzt, mert egy vadásztársaság, melyet ő látott vendégül, szintén venni akar az ékszerekből.

A cég megint várt egy ideig a pénzre, de az sehogysen akart megjönni. Most már Brauswetter tudakozódni kezdett a gróf vagyoni viszonyairól s Erdélyből azt az értesítést kapta, hogy *Teleky Árpád* gróf teljesen hitelvesztett. A grófi család ügyvédje pedig figyelmeztette a céget, hogy ha pénzt vagy árut meg akarja menteni, úgy a legerélyesebben lépjen fel, különben követelését elveszti.

Brauswetter erre család miatt büntetőfeljelentést tett a szegedi törvényszéknél, kérve, hogy a gróft tartóztassák le. A szegedi törvényszék azonban nem tartotta magát illetékesnek az ügy elbírására és áttette a feljelentést a debreceni törvényszékhez, mely büntető cselekményt látott fennforogni s a gróft ennek következtében kihallgatásra idézte.

A gróf az idézvény kézhez vétele napján meghalt. Halála állítólag összefüggésben van e bűnügygel s erről két verzió kering. Az egyik szerint a gróft annyira bántotta a szégyenletes dolog, hogy ennek behatása alatt szívzselhűdés érte, a másik verzió szerint azonban *Teleky* gróf megmérgezte magát.

Ily körülmények között természetes, hogy az eset országszerte, de különösen Erdély főváros körében általános feltűnést kelt.

Az, hogy a hirtelen bekövetkezett halál oka szívzselhűdés, vagy mérgezés volt-e, még nincs megállapítva.

Harminczhat évig

éptesttel a sirban.

(Gränichstäden Fülöp holttesteme.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 3

A főváros tanácsa néhány hónappal ezelőtt határozatot hozott, mely szerint a kerepesi-úti temető halottjait, miután az óriási területen lévő temető nemsokára betelik, külön sirjaikból exhumálják s mindannyit egy közös sirba helyezik.

E temetőben a nemzetnek sok nagy halottja fekszik s a sajtó annak idején erélyes hangon szólalt fel a tanács határozata ellen, mely a kegyelettel mit sem törődve, a halottakat kivétel és különbség nélkül akarta egy közös sirba helyezni. A főváros polgármesteré-

nél ez ügyben küldöttség is járt s a mozgalomnak eredménye lett: azoknak a sirját, kiknek emlékéit a nemzeti kegyelet őrzi, nem bolygatják meg, sőt bármelyik közönséges halott exhumálását s újra temetését is megengedték a hozzátartozóknak.

A temető rendezése már megkezdődött. Most ássák ki a harmincz év előtt eltemetett halottakat, kiknek csontjait közös sirba teszik.

A felásások alkalmával ma egy rendkívül érdekes és ritka dologra bukkantak, mely orvosi körökben is élénk feltűnést kelt és sok vitára ad alkalmat.

Ma került ugyanis felásásra *Gränichstäden* Fülöp volt budapesti kereskedő holttesteme, ki 1864. évben október 7-én halt meg 56 éves korában. Minthogy a családtagok gondoskodni kívántak az exhumálandó csontok külön eltakarításáról, egy kis gyermek-koporsót hoztak, hogy a hulla ép részeit, így különösen a csontokat, abba helyezik s a kőbányai új temetőben ismét eltemetik.

Az exhumálásakor azonban általános meglepetésre a harminczhat év óta földben lévő holttestet teljesen épp állapotban találták. A halottnak sértetlenül megvan a haja, bajusza és pergamenszerű bőre. A karokon és a lábszárakon kidomborodó izmok látszanak.

A temetést rendező intézet emberei a holttestet talpra tudták állítani, csupán a feje billent egy kissé félre. A kart, mely a mellen keresztbe volt téve, csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták szétválasztani.

A holttestet nagyobb koporsóba kellett helyezni s ezután átszállították a kőbányai új temetőbe, ahol újból elhantolták.

A rendkívüli eset orvosi körökben a legnagyobb feltűnést keltette.

HIREK.

Lapunk mai számához kérdőlapokat mellékelünk ujjalag. A kiadóhivatal azt tapasztalja ugyanis, hogy a minap küldött kérdőlapok hiányosan kitöltve vagy egyáltalában nem érkeznek vissza, és pedig főleg olyan régi előfizetők részéről, kik az előfizetést már az új évre megújították. A baleset ellen való biztosításhoz okvetlenül szükséges a kérdőlapokon feltüntetett adatok bejelentése, miért is azzal a kérelemmel fordulunk tisztelt előfizetőinkhez, hogy a mai számmal vett kérdőlapokat a saját érdekükben minél előbb töltsék ki és küldjék be hozzánk, nehogy a rendkívüli és ilyen nagy összegig egyedül az Aradi Közlöny által nyújtott biztosítás kedvezményétől elessenek.

— **József Agost főherczeg családi öröme.** József Agost főherczeg neje: *Augusta* főherczegnő Abbáziában ma egy egészséges fiúgyermeknek adott életet. Legelsőnek a király gratulált új dedunokája szüleinek.

— **Széchenyi Gyula grófné halála.** *Széchenyi* Gyula gróf, ő felsége személye körüli miniszter neje, született *Klinkosch* Paula, ötven éves korában Abbáziában ma meghalt. *Széll* Kálmán meleghangú levélben kondoleált miniszter társának.

— **Szemlőhegyi Kresz Géza.** A hivatalos lap élén ma a következő királyi elhatározás jelent meg:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán *Kresz* Géza dr. királyi tanácsos, Budapest székes-főváros nyugalmazott kerületi orvosa és az ottani önkéntes mentőegyesület igazgatójának, valamint törvényes utódainak, a közegészségügy terén, különösen a mentőegyesület szervezése és vezetése körül

szerezett érdemei elismerésül, a magyar nemességet a „szemlőhegyi” előnévvel díjmentesen adományozom. Kelt Walseeben, 1900. évi december hónap 24-én. *Ferencz* József, s. k., *Széchenyi* Gyula gróf s. k.

Az igazgató személyében a derék budapesti mentőknek szól e kitüntetés. Az emberbaráti alkotások között Budapesten első helyen áll az önkéntes mentőknek nagyszabású intézménye. A mentőintézmény eszméjét Budapesten először *Kresz* Géza penditette s az ő fáradhatlansága alkotta meg s mai napig is ő vezeti mint igazgató kiváló szakértelemmel és buzgalommal a mentők áldásos működését. Az egyesület 14 éves fennállása alatt 126,000 esetben nyújtottak a mentők szerencsétlenül járt embertársaiknak első segítséget. A gyors segítséggel tizezrek életét mentették meg a bizonyos elpusztulástól. E tizezrek halála fűződik a *Kresz* Géza nevéhez, amelyet most a királyi kitüntetés övez. Valóban méltó férfiut ért a királyi kegy.

— **A Maros beállt.** A hirtelen fellépett hideg mely állandóan 8—10 fokon tartja a hőmért a zérus alatt, befagyasztotta a Marost. Három napi zajlás után ma déiben a jég már teljesen beborította a víz felületét s a Maros „beállt.”

— **Uj rend a vámhivatalban.** Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság rendelete szerint a hivatalos órák az aradi m. kir. fővám és sóhivatalnál f. évi január hó 15-étől a külszolgálat elvégzése érdekében reggel 8 órától délután 2 óráig fognak megtartani.

— **Hol van Robelly?** A szan francziskói *Review* című artista újság első oldala meglepetést szerez mindazoknak, kik ismerik az újabb botrányok egyikének a hősét. *Robelly* Jenőnek, a sikkasztó vívómesternek — ki egy színésznővel ssökött meg — az arczképét hozza. *Robelly* Amerikában, Szan-Frankiskóban van és mint *tojóslövő* és *vívóművész* keresi a kenyerét. Az amerikai artista újságban *Robelly* fantasztikus csikos öltözetben van ábrázolva és ezt a nevet viseli: *Dugen Roelly Chikos of Klausenbourg*. *Robelly* Jenő, kolozsvári csikos. A *Review* még azt is megírja, hogy *Robelly* egy magyar admirális fia. Gyermekkorában indiánok rabolták el születől és irgalom nélkül megtetoválták. *Robelly* az artista lap szerint Szan-Franciskó kedveltje. Érdekes, hogy minő alkalomból közölik az arczképét: legutóbb egy vetélytársát szurta agyon. Persze ezt nem kell nagyon komolyan venni Amerikában így csinálják a reklámot. Nevezetes, hogy Magyarország mennyi művészi „erőt” szállít az amerikai orfeumok deszkáira. Emlékeztünk még *Gallovich* Viktorra, a sikkasztó bíróra, ki szintén Amerikába szökött és szintén orfeumban lépett fel mint dalénekes. A h. za egészen más képességeikről ismeri őket.

— **Eljegyzés.** Szathmári *Szabó* István Pantótaról eljegyezte Uj Szent-Annán *Gerdanovits* Gabika kisasszonyt.

— **Közművesek szakegylete.** Az aradi közművesek és közműves segédek vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza kistermében gyűlést tartanak egy önképző- és szakegyület alakítása céljából. A kapitányi hivatal megadta az engedélyt a gyűlés megtartására s arra a maga részéről *Zuber* Andor rendőrfogalmazót küldte ki.

— **Halálozás.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: Özv. *Teneckzy* Lázár szül. *Dimics* Lujza a saját, valamint gyermekei: *Gizella*, férj. *belényesi* *Popovics* Aurélné, Ilka, férj. *mainfeldeni* *Engl* *Frigyes* né, vejei: *belényesi* *Popovics* Aurél kir. főügyészi helyettes, *mainfeldeni* *Engl* *Frigyes* birtokos; unokái: *belényesi* *Popovics* Aurél dr., *mainfeldeni* *Engl* *Lamorai*, *Consuelo*, *Egon* és *Adrienne* nevében is, fájdalomtelt szívvel tudatja a felejtethetetlen férj, apa, após és nagyapja *Teneckzy* Lázár, ügyvéd, nyug. sz. bírónak, folyó évi ja-

nuár 2-án, este 7 órakor, életének 83-ik és boldogasságának 54-ik évében történt gyászos unytát. A drága halott hült tetemei január 4 én délután 3 órakor fognak br. Simonycza 3. számú saját házából a helybeli gör. l. sirkertben örök nyugalomra helyezettetni Aradon, 1901. január hó 3 án. Áldás pora!

Milyen időnk lesz? Meteor, a híres szegedőjős, január hóra a következő időjárást helj kilátásba:

Az erősebb tartósabb hideg ez évben s fog kimaradni, ha később is, de beközezik. Földünk napközeli helyzete már is nagy változást hozott, beköszöntötték már oly kevesektől várt telet, amelyhez til még, hogy január hó csomópontjainak gy mennyisége sok reményt adnak reá, gy a jégvárók öröme nemcsak be fog közekezni, de az utóbbi évekéinél még huzaosabb ideig fog tartani. Január hó csomópontjai: 2., 3., 5., 9., 12., 14., 20., 27. A z-iki a legerősebb hatású s így leghidegebb gy legenyhébb szaka lesz a hónapnak, de z előbbi valószínűbb az utóbbinál.

Tizenegy éves gyilkos. Würthembergből ik hogy *Ehlenbogen* faluban karácsony este e tizenegy éves fiu meggyilkolta hat éves rérét, mert a leányka a karácsonyi ajándé- kapott pénzéből nem akart bátyjának 20 lért adni. A fiatal gyilkos egy kő darabbal rerte addig huga fejét, míg az halva nem ma- dt s azután a holttestet elrejtette egy kőhal- haz mögé. A tett után a gyerek megszökött, legközelebbi faluban azonban elfogták.

Tifusz egy kórházban. *Eszékről* írják, hogy az ottani városi kórházban a tifusz jár- ványyszerűleg fellépett. Az áldozatok között az első a kórház fiatal orvosa *Bujnovich* Gyula dr. volt, ki egészben csak 27 évet elt.

Katona-kinzás. Kikindáról írják: *Kócs* József a neve annak az ujoncz huszárnak, aki folyó hó 31-én hajnalban megszökött a helybeli huszár-laktanyából. A vasuti sinek mentén ha- ladt és *Borosjendre* igyekezett, de egy rendőr- őrző elfogta és bekísérte. A vászonruhába öltözött ujoncz előadta, hogy azért szökött meg, mert már nem bírja ki azt a sok verést, mely- ben káplárja, czugszfűrerje, *Nyári* és *Sipos* és az öreg huszárok részesítik azért, mert ő, ki később vonult be a többi ujoncznál, nem tudja még ugy a tempót, mint a többi. Útik-verik, nádpálczával, kantárszárral. Hiába jelentkezik a naposnál raportra, nem vezetik elő és így ka- pitánya nem is tud arról a brutális bánásmód- ról. Most is ugy elverték, hogy karját alig bírja emelni, arcát ugy vertek, hogy egészen feldagadt. Elmondja, hogy inkább a világba megy, semhogy tovább tölje ezt a bánásmódot.

Tűz a képfestő gyárban. Az óbudai Spitzer Gerson-féle képfestő gyárban ma del- előt 10 óra tájban veszedelmes tűz keletkezett. A szári-óhelyiség s a nyomoterem gyuladt ki, eddig ismeretlen okból, s az értesített tűzoltó- ság részéről nyomban kivonult *Scerbowszky* Sza- niszló fuparancsnok és *Markusowszky* Béla se- gédtsit vezetése alatt a II. III. V. kerületi és központi ő-ségek, amelyek azután a veszedel- met hamarosan elfojtották. A kár mintegy 10 ezer korona. A tűzvizsgálatot holnap tartják meg s ez lesz hivatalosan kideríteni a tűz kelet- kezésének okát is.

Száz család áttérése. Máramaros vár- megyében az izavölgyi járás Szacsal községé- ben nagy zavarok vannak, a melyeknek követ- keztében legutóbb száz oláh görög-katholikus család jelentette be a görög keleti vallásra való áttérését és a szamosújvári görög-katholikus püspökségtől való elszakadását. A szomorú viszálykodás előzménye az, hogy a szacsali parokiát, a melyet a 90 éves *Gyöngye* János lel- kész 60 esztendőig rendben és csöndben tar- tott, nem az a lelkész nyerte el, a kit a föl- izgatott és mindenféle kedvezményekkel ke- csegtetett nép óhajtott, hanem *Papp* Mihály,

egy másik gyöngébb parókia érdemes lelkésze, a kire ez az előléptetés ráért. Egy erdélyi lelkész, egy segédlelkész és egy néptanító vol- tak az elégedetlenség szitói. A fél papibér elengedését és sok más könnyebbséget ígértek a népnek, ugy, hogy mikor Papp Mihályt lel- készi hivatalába beiktatták, kitört az addig forrongott nép haragja. Néhány nappal ezelőtt nagy tüntetéssel, ünnepséggel fogadták Sza- csalon *Herman* deési görög-keleti esperest, a ki a száz családot a görög-keleti egyház kebe- lébe volt bevezetendő. Még banderium is ment eléje. A közigazgatási hatóságot szinte zavarba hozta az idegen megyebeli papnak ünneplése, a miért is utasítást kért a vármegye alispán- jától és táviratban értesítette mármaroszigeti görög-katholikus oláh püspöki helynököt.

Az orosz nők mint hivatalnokok. *Szt. Pé- tervárról* írják: *Muraviev* igazságügyminiszter egy rendeletet bocsájtott ki, a nőknek mint hivatalnokoknak alkalmaztatásáról ugy az igaz- ságügyminiszteriumban, mint a többi állami hivatalokban. A nők amennyiben magasabb iskolát nem végeznek, alkalmaztatásuk előtt egy vizsgálatot kötelesek tenni. Különösebb tanulmányt nem kívánok tőlük, csupán az orosz nyelvnek szóban és írásban való tökéletes bir- rását. Az igazságügyminiszteriumban alkalmaz- zott férfiak nejei, leányai, testvérei az állások elnyerésénél előnyben részesülnek.

Jégzajlás a Dunán. Budapestről írják: A mit még pár nappal ezelőtt senki sem hitt, — ma bekövetkezett. A két nap óta tartó váratlan hideg idő meghozta a jeget. A Dunán, s a földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályá- hoz ma érkezett jelentések szerint az összes mellékfolyókon a mai éjjelen megkezdődött a jégzajlás. A fővárosban hatalmas jégtáblák ke- letkeztek s a kis propellerek reggel 9 órakor sietve menekültek az upesti kikötőbe, maguk- kal vonszolva az állomás hidjait, dereglyéit. Dél előtt 10 órakor már hire sem volt a kis ha- jóknak, s csak egy-két nagyobb vontató gőzös mutatkozott a vizen, szintén a téli állásba von- szolva a kint maradt uszályhajók egynémelyi- két. A hideg idő beálltával különben ma az összes jégpályák megnyitáltak, s reggel a villa- mosok mentén felállított jelzőtáblákon kis zász- lók lengtek a

Jégpálya nyitva

jelzéssel, nagy öröme a korcsolyasport hősei- nek. Vajjon nekünk *aradiaknak* mikor teszik ki azt a táblát?

Kanyaró. *Nagyváradon* veszedelmesen terjed a kanyaró. *Baróthy* főorvos jelentése szerint a múlt hónapban 337 megbetegedés fordult elő. Az iskolákat bezárják.

Öngyilkos gymnázista. *Politzer* József 17 éves gymnáziumi tanuló, aki a soproni gymná- zium VII. osztályába jár, a karácsonyi értesítő- ben eibukott egyik tantárgyból. E felett való elkeseredésében a fővárosba jött, hogy bátyjá- hoz menjen, aki ott bankhivatalnok. Miután nem találta fel Kazinczy-utczában levő lakásán, ödöngött az utcán, végre is a Szép-utca 3. szám alatt levő ház előtt revolvért vett elő s mellbe lötte magát. Halálos sebével a Rókus- kórházba szállították.

Eltűnt dijnok. *Nedics* Emil 20 éves mi- litic i szül. budapesti dijnok, aki a belügymi- ni-zteriumban volt alkalmazva, tegnap eltávo- zott Donáti utca lakásáról s azóta nem tért vissza. Két levelet hagvott hátra, a melyekben azt jelzi, hogy föbelövi magát, mert családi körülmények következtében a „könnyelműség örvényébe“ került. Mindenütt keresik.

Öngyilkos ezredes. Belgrádból telegrafál- ják: *Szimonovics* ezredes, a kit tegnapelőtt hi- vatalos pénzek elsikkasztása miatt letartóztat- tak, ma reggel a fogságban agyonlőtte magát.

A vizsgálat kiderítette, hogy *Szimonovics* ezre- des mint a földrajzi osztály vezetője nagyobb összeget sikkasztott és különben is visszaelt a reá bizott pénzekkel, de politikai vagy fel- ségsértő büncselekményt nem követett el, mint némely külföldi lapok állították.

Botrány egy berlini színházban. Erdekes, kissé kaczagató, de nagyon tanulságos bot- ránynak volt színhelye egy berlini színház Szilveszter-éjjelén. *Frauenherrscher* került színre a *Deutsches Theater*-ben, melyet zsufolásig meg- töltött a közönség. Ez ugy az előadás megke- zedése előtt, mint ennek tartama alatt hidegen viselkedett, — aminek a lehető legegyszerűbb oka abban rejlett, hogy a színház nem volt be- fűtve. A fűtőszemélyzet és a színházi tűzoltó- ság valószínűleg vig poharázás közben bucsuz- tatták az ő évet, s fogadták barátságosan és melegen az ujat. A színházlátogató közönség pedig ezalatt didergett. Felöltötték a nézők té- likabátjukat, keztyűt is huztak, sőt kalapjukat is a fejükre tették. Így várták az előadás meg- kezdését. Egyikük-másikuk türelmetlenkedni is kezdett, hangosan megjegyzéseket tettek a színház igazgatójára. Mind többen és többen adtak nemtetszésüknek kifejezést az első fel- vonás alatt. Immár hangosan lármázva és szit- kozódva. Sokan visszakövetelték belépőjegyü- ket és gunyos szavakkal illették a rendőrséget, melynek édes kevés beleszólni valója volt abba, hogy mért nem fűtötték Szilveszterkor a szin- házat. Csekély számú közönség várta be az előadás végét. A legtöbben már a második fel- vonás elején otthagyták a nézőtér.

Kofalázadás Ujvidéken. Ujvidék városa is beállott azok közé a városok közé, amelyek rossz gazdálkodásukat az apró fogyasztás meg- nyomorításával és az élet megdrágításával fi- zettetik meg. Január elseje óta a piacon hely- pénzt szedet. A helypénz nagy ribilliót okozott a piacon. Az ott áruló ip- osok és kofák vala- mennyien megtagadták a helypénzt s emiatt nagy összeütközés tört ki a városi hatóság em- berei és a piacz egyeteme között. Ma *ötsház emberből* álló deputáció jelent meg *Rohonyi* Gyulánál, Ujvidék városnak most otthon időző képviselőjénél, hogy közbelépését kikérje. Ho- gyan fognak a jogérvényesen behozott helypén- zen segíteni, az nagy kérdés; a „piacz“ azon- ban el van határozva az ellenállásra és fölhá- borodás akkora, hogy holnap *rendőrséggel* és ha ez sem lesz elegendő, *katonasággal* fogják a helypénz-kényszert végrehajtani. Valószínű, hogy sztrájk lesz a vége és Ujvidék városában a közélet megállásig egyelőre megakad.

Sikkasztó bakák. A nagykanizsai rend- őrség táviratozott a budapesti főkapitányság- nak, hogy az ott állomásozó 48-ik gyalogezred két katonája 1000 koronát ellopott, azután pol- gári ruhába öltözve, megszökött. Az illetők: *Alföldi* István temesvári születésű 22 éves őr- vezető, aki magas termetű, fekete haju s ke- rek arcú ember, a másik pedig *Borsos* Pál baksai születésű 24 éves, fekete haju, szürke szemű, hosszas arcú, kerek állu gyalogos köz- ember. A rendőrség mind a kettőt keresi.

Öngyilkos önkéntes. Már mai lapunkban megemlékeztünk arról, hogy *Polity* Szvetozár szegedi honvédönkéntes öngyilkossági szándék- ból egy revolverrel ma ára lőtt. A szerencsét- len ifju meggondolatlan tettének sokkal szomo- rubb vége lett, mint ahogy azt előre gondol- ták. *Polity* Szvetozár ugyanis hosszú vívódás után az éjjel *kiszenvedett*. Temetése katonai pompával fog megtörténni.

Sertések által felfalt csecsemő. Borzal- mas gyermekhalálról érkezett ma jelentés *Liebling* temesmegyei községből. Egy másfél éves csecsemőt, aki magára hagyatva aludt a szobában, összetépték és felfalták a sertések. A szerencsétlenség ujév napján történt. *Ram- nyaczu* Krisztina *lieblingi* lakosnő elaltatta a szobában kis leányát s amikor a gyermek álomba merült, az asszony kiment az udvarra a dolgát végezni. Alig hagyta el az asszony a szobát, a nyitva hagyott ajtón bejutott oda több sertés s neki esett a gyermeknek s le-

rágták a karjait, lábait. A mikor az asszony visszatért a szobába, már kiszorított a szerencsétlen gyermek. A szerencsétlenségről értesítették a temesvári ügyészséget, honnan ma a vizsgálóbíró kiutazott a községbe a vizsgálat megejtésére.

— **Leánykereskedés Orosz-Lengyelországban.** Petrikan orosz-lengyel városban a napokban lefolyt törvényszéki tárgyalás szomorú részleteket tárt elő azon nemzetközi leánykereskedésről, amely ezen tartományban folyik. A leánykereskedők áruikat leginkább Dél-Amerikába szállítják, különösen Buenos-Airesbe. Hamis utlevelekkel szállítják őket vagy Ausztrián vagy Németországon keresztül. A leányok kísérők részéről a leg-lövékenyebb elbánásban részesülnek. Az ügynökök eget-földet ígérnek a tétovázoknak, sőt megtörtént, hogy egy ilyen kufár eljegyezte az egyik áldozatot s így csalta ki Amerikába. Ezen gyalázatos üzérkedés annál könnyebben megy Oroszországban, miután az orosz törvények nem intézkednek a leánykereskedés megbüntetésére nézve. Három ilyen ügynököt a napokban feljelentettek leánykereskedés miatt, de azok csábítás címén lettek három-három óra elítélve.

— **Életunt szobaleány.** Nesurova Juli 18 éves érsekújvári születésű budapesti cseléd ma hajnalban a váci-körút 78. sz. a. levő házában furcsa módon akart megválni az élettől. A szeretője elhagyta, s elhatározta, hogy elemészteti magát. A konyhában levő gázcapot kinyitotta, lefeküdt, s így várta halálát. El is kábult, eszméletlen lett, mikorra gazdája reggel keltegetni kezdte, de a gyorsan alkalmazott orvosi segedelem megmentette életét. A leány mindazáltal oly beteg lett a mérges levegőnek, hogy most a Rókus-kórházban fekszik.

— **Telefon a közúti kocsikban.** Amerikában, a Saint Louisban nagyon életrevaló ujitást léptettek életbe: a közúti vasut kocsijaiba bevezették a telefont, amelyet azonban nemcsak hivatalos értesítésekre használ a kocsivezető vagy a kalauz, hanem az utasoknak is rendelkezésére áll. A készüléket a kocsi hátsó részében helyezik el. A negatív sodronyt a kerekek útján kötik össze a sinekkel, a pozitív pedig vezetőrud segítségével hozzák összeköttetésbe egy sodronnyal, mely az áramvezető sodronny mellett fut el. Bármelyik utasnak jogában van a telefont használni, és ezért semmit sem kell fizetnie. Kipróbálják előbb az ujitást Saint-Louisban, azután több amerikai város is alkalmazni fogja.

— **Játék a fegyverrel.** Megrendítő szerencsétlenség hírére vesszük Uj-Bessenyőről. Láng Péter 19 éves és Klein János 20 éves suhancok Szilveszter estéjén egy helyre voltak hivatalosak. A mulatságon a sánta Klein János kedvese is ott volt, a kivel Láng folyton incselkedett. Klein megharagodott e miatt, fegyvert fogott és abban a hiszemben, hogy az nincs megtöltve, meghuzta a ravaszt. A fegyver nagyot drrrant és Láng Péter szíven találva holtan rogyott össze. A vizsgálóbíró tegnap Uj-Bessenyőn járt, a hol most a sánta Klein az ijedségből nagy betegen fekszik.

— **Automobil és kerékpár.** Mulattató kaland esett meg Lipót belga királyljal néhány nappal ezelőtt Brüsszelben. A király automobilján egyik élénk utcán haladt keresztül, amikor elbámulva hallja, hogy egy kerékpáros torkaszakadtából kiabál utána:

— Poile, (a Lipót név belga kicsinyítése), aki előbb ér Quatre-Brasba, az fizet 1 pohár sört. Az automobilon ült a király mellett a segédtszűze is, aki a neveletlen kedélyeskedésen megbotránkozva, meg akarta állítani a kocsit, hogy a kerékpárost a legközelebbi rendőrnök adja át, de a király mosolyogva tartotta a tisztet vissza és nagy sebesen automobilozott tovább, de időnkint hátra-hátranézegetett és elnevette magát, mint marad el mindinkább a kerékpáros. A motós kocsit megérkezett már Quatre-Brasba is, de a királyi automobilozó hába várt a kerékpárossal, mert az, ugy látszik belátta, hogy — neki kellene a sört megfizetnie és valahol letért az országutól.

— **Adomány az öreg honvédeknek.** Egy a jótékonyt gyakorló egyesület 100 kor. a Szilveszter asztaltársaság 10 kor., egy honvéd barát 10 kor., dr. Prigl István 9 kor. 60 fillért

voltak szivesek az aradi 1848/49-iki honvédegyelet pénztára gyarapítására küldeni. Az aradi honvédegyelet nem mulaszthatja el a nemes szívű adakozóknak a leghálásabb köszönetét kifejeznie. Arad 1901 január 3. Simay István, egyl. elnök. May Soma titkár.

— **Harc az istenek ellen.** A kínaiak tudvalevőleg nem jó lövők és rendszeren a cél fölött találnak. Európában nagyon sokféle a vélemény arra nézve, miért lőnek magasra a kínaiak; most egy, a kelet-ázsiai német hadseregben levő tiszt érdekes levélben írja meg, miért irányítják a kínaiak fegyvereik csövét fölfelé. Minden kínai remeg a démonoktól és a lövés szellemeitől és ezért azt hiszik, hogy ellenségeikben akkor teszik a legnagyobb kárt, ha magukat a lövés szellemeit találják, ezek pedig az ellenség feje fölött azokat védve lebegnek, őket kell tehát eltalálni. Ha e szellemeket ártalmatlanná tették, akkor a katonák elesnek. A furcsa lövészi elvnek az eredménye, hogy a — kínaiak esnek el a harctéren.

— **Életunt önkényes.** Löwy Rikárd 13. ezredbeli huszárönkéntes ma reggel Budapesten az Órnagy-utca 6. sz. a. levő lakásán föbe lőtte magát. Haldokolva vitték a XVI-ik számú helyőrségi kórházba.

— **Leögett istálló.** Vilcsék Károly budapesti vendéglősnek tegnap este a fehérvári-ut 9. sz. a. levő istállója eddig ismeretlen okból kigyuladt s porig égett. Az istállóban elpusztult egy ló is, a melyet már nem tudtak kimenteni. A kár 300 frt.

— **Az elkeseredett suszter.** Sánta Joó Imre 31 éves budapesti suszterlegény tegnap igen elkeseredett. Szerelmes volt, de reménytelenül. Fogta magát ma reggel, jól felöntött a garatra s a Kelenhegyi-ut 34. sz. a. levő ház udvarán dikicsével két súlyos sebet ejtett a mellén. Sok vért veszítve került a Szent-János kórházba.

— **Köszönet.** Györöki Andrányi Károly ur kétszáz koronát adományozott az Aradi Kereskedők Köre alapjára, ez adományért ez uton is köszönetet mond Tedschi Viktor elnök.

— **T. üzietfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Csecsemő a nagybögőben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Rendkívül mulatságos eset történt a napokban. Aradon kezdődött és Torontálban ért véget egy boldog cigány-lakodalommal. Az eset a következő: Kokesz József, vagy a cigányhumor által reá ruházott csufneveken: Noszoga, Billencs, Csámcsi, Pepita avagy Kuláncs, ott pillantotta meg a napfényt kies Torontálban, de ahol a jeles atyafiság annyiféle néven nevezte, hogy elvégre maga se tudta melyikre hallgasson: hát végleg elcsapta magától a malaczbándát s egyik vályogvetési szon alatt felkerekedett és Arad városába lódult, ahol egy hatodrangu zenekar kebelében talált elfogadásra, egyelőre mint kontrás, azután brácsás és elvégre mint nagybögős.

Bögött is példás szorgalommal s emellett szerelmi frigyét kötött Szucsí Mária nevezetű cigány hajadonnal s ez a frigy nem maradt lényeges következmények nélkül, de sőt egy egészséges fiugyermek származott abból, akit Kokesz tiszteletére „Pesza“ névre keresztelt a pap.

Amint azonban az orvosi buletinből arról értesült Kokesz, hogy „anya és gyermek erősek és egészségesek“ legott megfogamzott agyában az elhatározás, hogy tartaléktökéit bevonván és bögőjét vállára akasztván: megszökik Arad tájékaról s visszatér Torontálba, a régóta elhagyott édes szülőföldre.

Négy hónap múltán tényleg be is következett ez a komoly pillanat és Kokesz zajtalanul, csendesen lopódzott ki az éjjeli vonathoz,

ahol azonban, legnagyobb meglepetésére, Szucsí Máriát találta, aki minden gyanu nélkül kérdezte tőle:

— Ugy-e Kinkindára mégy muzsikálni?

— Oda hát! — mondta mogorván Kokesz, s bögőjét neki támasztva a falnak, eliszogatta azt a kis pálinkát, amit a hűségese vászoncseléd hozott ki utána. Szucsí Mária a beszállás pillanatában a bögőt vitte be a kupéba, azután megszámlálhatatlan csókok záporában fűrésztötte meg Kokeszt, aki kissé nehéz szívvel és lelkiismereti furdalások által gyötörve robogott el Temesvár irányában a vonaton. Egyre hánytorgatta magában, hogy lám, ő most már soha se látja többé a kis „Peszát“, se a virágzó Máriát, aki oly nagyszerű paprikácsirkéket szokott rögtönözni oly járványos időszakokban, mikor Arad környékén sűrűen szedte áldozatait a baromfivész.

Ily komor gondolatok környékezték, mikor azt vélte észlelni, hogy szeretett bögőjének a belsejében valami gyanus mozgolódás hallatszanék.

Később megisméltődött ez a kaparás, sőt oly hangok törtek onnan elő, melyek ugy hasonlítottak a gyermekíráshoz, mint egyik tojás a másikhoz.

Megdöbbenve néz utána a dolognak és legretentőbb meglepetésére a bögő belsejében ott találja a kis „Peszát“, kócz közé gondosan becsomagolva és mellette egy czuczlit tele tejjel!

— A devla vigye el azt a Marinkát! — mondta Kokesz s azután a vele utazó paraszt-asszonyok szakértő segédkezése mellett kielégítette a kis „Pesza“ szükségleteit és mélyen lesujtva utazott egész Vingáig, a hol megszállt egyik rokonánál, táviratozván Szucsí Máriának hogy szedje össze holmiját és utazzék utána ami meg is történt, s ezen események révén mult vasárnap megtörtént a nagy cigánylakodalom.

NAPIREND.

Január 4. Péntek. Róm. kath. naptár: Titusz püspök. — Protestáns naptár: Titusz püspök. — Görög-keleti naptár (december 22.): Anasztázia. — A nap két 7 óra 33 perczkor, nyugszik 4 óra 5 perczkor. — A hold két 3 óra 54 perczkor, nyugszik 6 óra 42 perczkor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 766.1 milliméter, délután 2 órakor 766.5 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor 0° — 12.6, délután 2 órakor 0° — 10.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor N. 1. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, hópelyhek, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában hönymok.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Szeles, keleten csapadék, fagy.

Szabadságharozó emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Január 4. Az aradi tornaegyesület választmányi ülése este 7¹/₂ órakor (Lyceumi tornacsarnok.)

Január 6. Az aradi kőművesek és kőművesegedek közgyűlése (Városház.)

Január 9. Városi közgyűlés délután 4 órakor. — A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

— **Az aradi birtokváltozások.** Az aradi kir. törvényszék telekkönyvi hivatalának 1900. évi érték forgalma a következő volt: A) a polgári birtokban: I. A birtokban: 1. Szerződések által 818 esetben 2.325.157 korona. 2. Végrehajtás által 42 esetben 294.338 korona. 3. Haláleset következtében 241 esetben 156.519 korona. Összesen 1101 esetben 4.181.014 korona értékben. II. A terheknél: 4. Szerződések bekebelezése 125 esetben 2.761.098 kor. 5. Igazolt előjegyzés 63 esetben 163.817 kor. 6. Végrehajtás utáni bekebelezés 348 esetben 233.209 kor. 7.

Hagyaték átszolgáltatás esetén 155 esetben 42.699 kor. Összesen 1816 esetben 3.200.823 korona értékben. 8. Zálogjogi törlések 1061 esetben 2.547.195 korona értékben. 9. Egyszerű előjegyzések 102 esetben 184.025 korona. 10. A végrehajtási jognak már fenálló követelések-néli feljegyzése 115 esetben 334.732 korona. 11. Engedmények 24 esetben 113.692 korona értékben. B) a nemesi birtokban: I. A birtokban: 12. Szerződések által 2 esetben 224.500 korona. 13. Haláleset következtében 2 esetben 1.823.102 korona. Összesen 4 esetben 1.547.602 korona értékben. II. A terheknél: 14. Szerződések bekebelezése 5 esetben 2.400.000 korona értékben. 15. Zálogjogi törlések 2 esetben 510.000 korona értékben.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 3.

Délitőzsde. Buzakinálát kielégítő, a vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 11.000 métermáza buza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműk változatlanul nyugodtak. Malmok tartózkodók. Időjárás hide.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. Áprillisa	7.56— 7.57
Buza októberre	7.69— 7.70
Rozs 1901. Áprillisa	7.37— 7.38
Zab 1901. Áprillisa	5.87— 5.89
Tengeri 1901. augusztusra	4.93— 4.94
Repeze augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. Áprillisa	7.52— 7.53
Buza októberre	7.70— 7.71
Rozs 1901. Áprillisa	7.30— 7.31
Zab 1901. Áprillisa	5.87— 5.88
Tengeri 1901. augusztusra	4.93— 4.94
Repeze augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	671.75
Magyar hitelrészvény	678.—
Leszámitolóbank részvény	421.50
Rima-Murányi vasmű részvény	477.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	674.50
Közuti vasut	584.50
Városi villamos vasut részvény	294.—

S z e s z ű z i e t

— Január 3. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{10}$, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12 korona 50 fillér mmásánként

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 3. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban 90 — 92 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 96 — 97 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 95 — 96 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 94 — 95 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felül sulyban 88 — 90 fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 86 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 80 — 84 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillerekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára $\frac{4}{10}$ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Január 1-én volt készlet 32065 darab, január 2-án főlhajtatott 249 darab, január 2-án elszállított 497 darab, január 3-án maradt készletben 31817 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1901. január 3.

Magyar aranyjárdék $\frac{40}{100}$	117.50
Magyar koronajárdék $\frac{4}{100}$	92.55
Magyar arany $\frac{4}{100}$	120.—
Magyar ezüst $\frac{4}{100}$	100.—

Magyar keleti vasut	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.—
Magyar italmegváltási kötvény	99.85
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerevényorajegy kölcsön	166.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	140.—
Oszták papírjárdék	98.50
Oszták járadék ezüst	98.50
Oszták járadék arany	117.50
Koronajárdék	98.75
1860-iki államsorsjegyek	136.25
Oszták-magyar bankrészvény	1635.—
Magyar hitelbank részvény	678.—
Oszták hitelintézet részvény	672.—
Oszták-magyar államvasut	675.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.12
Német birodalmi márka	117.55
London	240.15
Páris	95.70

LEGUJABB.

(Lapzárta kor érkezett telefon-jelentések.)

Választások Ausztriában.

Bécs, január 3. Ma folytak le és végződtek be az alsó-ausztriai választások. A legtöbb választás csak a késő éjjeli órákban végződött. Bécsben az antiszemita három kerületet veszítették a szociál-demokratákkal szemben. Az antiszemita kat Alsó-Ausztriában mindenütt nagy veszteségek érték. Lueger polgármester úgy nyilatkozott, hogy a hatóságok nem tettek meg minden lehetőt az antiszemita érdekében.

Steiner a hirhadt antiszemita képviselő a bécsúj helyi kerületben megbukott.

KÜLÖNFÉLEK.

□ Apróság.

A feleség: Édes Róbert, ma délután tengerzöld ruhát vegyek-e magamra és szürke kalapot, vagy szürke ruhát-e és tengerzöld kalapot. Ez a két szín nagyon jól áll nekem.

A férj: Tudom. De most én is kérek valamit. Mondd csak, édes Bertám, fekete ruhát és világos kalapot, vagy világos ruhát és fekete kalapot. Vegyek-e magamra holnap, majd ha bejelentem a — csődöt?

□ Tücsökviadal A kínai köznép egyik kedves mulatsága a tücsökviadal. A tücsköket előbb kis kalitkában meghizlalják, azután egy nagyobb czirkuszhoz hasonló kalitkába eresztik össze valamennyit, hogy marják egymást, ahogy tudják. A tücsök győzelmére éppen úgy fogadnak a kínaiak, mint nálunk a lovakere s nem egy czopfos sportsman ment már tönkre a tücsökviadalok miatt. A győztes tücskökért ezeket fizetnek a szenvedélyes kínai „sportférfiak”.

□ Diszkrét. A nagyságos ur szólítja az inast

— József!
— Parancs?
— Feladta a levelet?
— Igenis bedobtam a levélsekrenybe.
— Nem vette észre, hogy elfelejtettem címmezai?

— Észrevettem, hogy nincs rajta atrecz, de azt hittem, a nagyságos ur nem akarja, hogy tudjam, kinek tetszett írni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Előfizető Makó. Mikszáth a „Jó palócok” című diszművét előjegyezte kiadóhivatalunk. A könyvet azonnal megkapja, mihielyt az ötödik előfizető is beküldte az előfizetési összeget.

B. K. Arad. Legjobb ha a lapot valamelyik fiatalabb hozzátartozója nevével járattja. Megizentük már, hogy a biztosító intézetek hatvan éven felüli biztosításra nem fogadnak el.

B. Sz. Arad. Sem nem illik, sem nem szabad. Alig hisszük azonban, hogy voltak valaha szerelmese, akik csak azért nem csókolóztak, mert nem illik, vagy pláne mert nem szabad. Izlés dolga.

X. Nem közölhető.

REGENY-CsARNOK.

A szürke asszony.

— Regény. —

Írta: Sudermann Hermann.

Fordította: Hellerné-Oláh Margit. [14]

(Folytatás.)

Az erre következő télen Pali a füttyöléssel egészen felhagyott, még inkább gyűlölte a fuvolát. Ha csak reá is gondolt, mindjárt annak az elvetemült embernek az alakja állt előtte, ki vágyait és szent érzelmeit sárba tapodta.

Elzabeth azóta nem látta. A hideg napok beálltával a vallásórát a templomból a lelkész házába tették át s mert ebben nem volt elég hely, a lányok s a fiuk külön részesültek oktatásban. Néha, az igaz, látta az Elzabethek kocsiját, de ő maga úgy be volt burkolva mindenféle köpenybe és kendőbe, hogy semmi sem volt látható arcából. Azt sem tudta, hogy meglátta-e őt Elzabeth.

Az időtájt sok boszusága volt az Erdmann fiukkal, kik vérig gyötörték. Egészen védtelen volt velök szemben, mert mind a kettő vele egyenlő erős volt, s mindig ketten támadtak rája, míg az egyik tartotta, addig a másik ütötte-verte. Nem gonoszszágból, mert nem voltak valami megrögzött gonosz gyerekek. sőt ellenkezőleg, mások iránt nagylelkűek és jóindulatúak voltak, de mert Palit csendes és zárkózott természetéért nem szenvedtették. Szenteskedő alamuszinak nevezték, s ha megverték, gunyolva mondták: „Így ni, most menj árulkodni — ez méltó lesz hozzád.”

Pali haragja ellenségei iránt mindinkább nőtt. Sokszor szemrehányásokat tett magának gyáva, becstelen viseletéért és szolgálai, alacsony természetéért, melylyel magát vádolta.

Egy nap az udvaron a hóban keresztülkaszul gázolva, annyira felizgatta magát, hogy elhatározta, kerüljön bár életébe is, de megsabadítja magát a két gonosz fiutól. Az istállóba ment s a vályuba fagyott vizet a köszörűkő alatt felolvasztván, zsebkését addig élesítette, míg egy vékony selyempapirt szét tudott vele vágni. Másnap, bár újra eldöngötték, nem volt annyi bátorsága, hogy a kését a zsebéből kivegy s újra szemrehányást tett magának gyavaságáért. — Máskorra halaszotta — s enyibe is maradt a dolog.

Apjától is sokat kellett túrnia, ki újra nagy terveket koholt s ilyenkor mindig nagyon fentköltnek érezvén magát, nem győzte feleségével és fiával megvetését éreztetni. Palit gyötörte kivált, kit kicsinyes természete miatt lenézett.

Miért nem jutott e fiúnak csak egy szikrányi az én lángeszemből? — szokta mondan — mily szépen kinevelném, segítne terveim kivitelében!

— De így — a milyen ostoba — kár minden fáradságért! — Most azt tervezte, hogy ingovány földje kiaknázására részvénytársaságot fog alapítani nagy tőkével s hogy magát a társaság igazgatójává választja több ezertallér fizetéssel. Hetenkint kétszer-háromszor bement a városba és gyakran még másnap sem tért haza.

— Nehéz dolog — mondá, miután itasságát kialudta, — de mégis nyélbe ütöm. Eret vágok Douglason is — annyi bizonyos. Izzadjon a gögös! Ha csak tudnám, hol csiphetem, egyszer nyakon. Mert Helenenthalba be nem teszem a lábamat, már azért sem, hogy ne lássam, hogyan hanyagolja el az az ember a pompás birtokot — mert bizonyosan elhanyagolja, jól tudom, a városban meg sohasem látom. De vérezni fog. Át kell vennie egy garmada részvényt, különben elviszi az ördög.

Elzabeth asszony mindezt szomoruan, szó nélkül hallgatta. Pali pedig titokban fogta a szin kulcsát és a „fekete Zzuzsihoz” menekült, párbeszédet tartva vele. Mert abban a meggyőződésben élt, hogy tőle jön végre a mentés és a szabadulás.

A husvéti ünnep után a vallástaniást ismét a templomban folytatták. A fiuk és leányok egy felévi válás után ismét találkoztak.

Elzabeth télen át nagyon megváltozott. Most már majdnem úgy nézett ki, mint egy felnőtt hajadon. Félhosszu ruhát viselt s haja a homlokán göndörítve volt

Pali nagyon elfogultan köszöntötte, mintha ő nem volna már hozzá illő társ, de Elzabeth felkelt helyéről s pár lépéssel elébe menve, az összegyűlt fiúk és leányok előtt nyájasan kezét szoritott vele.

A legközelebbi órán egy papírlap járt kézről-kézre a fiúk közt, mely sok mosolyt keltett. E papírlapra mindenféle cikornyás vonások közé ez volt írva:

Meyhöfer Pali Douglas Elzabeth
jegyesek.

Ez a tréfa a fiatal Erdmantól eredt. Pali ké-séhez kapott, mintha szomszédját le akarná szurni, kinek kezéből a lapot kirántotta, s ezer darabra tépte.

Elzabeth csodálkozva nézett reá s a lelkész csendre intette. Erre megijedt saját merész-ségétől. Az Erdmann fuk pedig észrevéve, hogy Pali e pontban nem ért tréfát, nem merték tovább úzni tréfájukat vele és Elzabeththel.

Pünkösdi előtti vasárnap volt az áldásos-tás. Pali egész éjjel nem tudott aludni s haj-nal előtt felkelt és felöltözködött új fekete posz-toruhájába, melyet a jó néni küldött neki erre az alkalomra s egy nagy sétát tett az udvaron s a harmatos, csendes mezőkön egész a hatá-rig, melynek virágszőnyege ünnepi díszben ter-ült el a szemlélő előtt.

Osszetett kézzel imádkozott a felkelő nap felé fordulva E naptól fogva új, jobb életet akart kezdeni, minden gonoszságot megbocsá-tani, ellenségeit szeretni, mint a hogy Jézus Krisztus parancsolta... Most eszébe jutott a kés, melyet egykor az Erdmann fiukra éles-rent s kirántva zsebéből a mocsár közepébe hajította, hol nagyot loccsintva alályüedt. Forró könnyeket hullatott. Rossznak, elvetemült-nek érezte magát s méltatlannak az oltár elé lépni. — Alig mert haza menni s csak mikor az ikrek ujongva szaladtak elébe új moll ru-hácskájubban, szabadult meg a gyötrő érzéstől. — Hugait megölelve, felelte magában, hogy nekik is hü védőjük és barátjuk lesz. Aztán jött az anyja, kopott selyem ruhába öltözve s Pali arcán és homlokán végig csókolta s fejét hosz-szasan kezei között tartva, le nem vette róla a szemét. Valamit mondani akart, de csak annyit mondott: „Fiam, kedves fiam!”

Még az apja is rózsás kedvében volt ma. Pali kezét megfogva, hosszú beszédet mondott neki, hogyan kell tanulni, szemeit mindig az emberiség, nagy céljai felé irányítani, apja nyomán haladni, ki, ámbár a szerencsétlenség mindig üldözte és az emberek rosszasága ki-zsákmányolta, mégis nem vesztette el a bá-torságát: a csillagok felé törekedett még e nyomorult fészkekben is, melybe őt a sors sú-lyesztette s ahol mégis bátran megállta a he-lyét. Összevont szemöldökkel, haját borzolva állt fia előtt, minden ízében magasztosságot és lelki nagyságot fejezve ki.

Pali kezét csókolt s megigérté atyjának, hogy mindenben követi.

Nyolcz óraker az országuton, mely a pusztán vitt keresztül, kocsit látott, melynek di-szes ezüst szerszáma csillogott a napban.

Hosszan nézett a kocsi után. Mintegy álomnak tetszett neki mindez. Oly végtelen jól érezte magát, hogy csupa boldogságtól egé-szen elfogult lett. Mivel érdemelte meg ezt? — tündök magában s azon tépelődött, mi lesz az első bánat, a mely őt üdvéből kira-gadja?

Midőn az ikrek jelentették, hogy be van fogva a kocsi, hogy a templomba vigye őket — elszomorodott.

A lelkész kertjében, melyben jászmin és orgona virágzott és hol fénylő napsugár csillo-gott a gyepen, két embercsoport állt — egy fekete és egy fehér — egymástól különválva. A fiuké és a leányoké. Elzabeth hófehér moll-ruhában, csipkekendővel a keblén, fehér és üde volt, mint a kökényvirág. Arcza nagyon halvány volt, szemét mindig lesütve tartotta s majd imádságos könyvével, majd az orgo-nabokrétaival játszott, — melyeket kezében tartott.

Pali hosszan nézte, de Elzabeth nem látta őt. Bizonyíval nem akarta magát zavartatni ájtatosságában világi gondolatok által. Aztán jött a lelkész. A harang zugott, az orgona bu-gott — s a menet páronkint lassan az ur asz-tala elé vonult.

Pali éppen a két Erdmann mögött ment,

kik fekete posztókabátjukban roppant komo-lyan és tisztességesen néztek ki. Pali most ismét megszálta bűnösségének tudata. Egy kissé előre hajolva gyöngéden megérintette a két fiút s nedves szemmel suttagá:

— Bocsássatok meg, sok rosszat követ-tem el ellenetek. A két fiu egymást meg-lökve, hamisan mosolygott. Egyik aztán félig Pali felé fordult s fájdalmas, kenetes arczzal ekép szolt halkán:

„Fiam, megbocsátunk néked.”

Pali jól érezte, hogy kinevetik, de szive ugy tele volt ihlettel és szeretettel, — hogy a világnak minden gunyja sem bánthatta volna.

A gyermekesereg az oltár két oldalán he-lyezkedett el.

Pali felénk pillantást vetett az emberekkel *telt templomhajóba, de nem tudott megismerni senkit.

A prédikáczióknak vége lett. Pali mereven nézett maga elé.

Egy idő mulva térdeit egy puha vánkoston s a lelkész kezét a fején érzé... Hogy mit beszélt hozzá, nem értette. A másik oldalon látta Elzabethet sirni.

— Sirj csak, sirj — gondolá — nemsokára megint nevetni fogsz.

S aztán azon tündökött el, hogy miért ne-vetnek annyit az emberek, holott általában oly kevés nevetni való van ezen a világon.

Az orgona megszólalt s az ájtatos község örömeke: „Dicsérd Istent, egek magasztos királyát” — ünnepiesen zengett. Pali szeme a színes templomablakon szivárványként áttörő nap sugarain révedezett.

S e színjátékba elmerülve, egyszerre fel-ijedt. Éppen a kereszt mögött, mely az oltárt betetőzte, egy óriási nagyságu, szürke kön-tösbe burkolt sötét alak emelkedett fel, merő tekintetét reá függesztve. A vezeklő Magdolna volt.

Pali érezte, hogy a hideg végig futja. „A szürke asszony!” — suttagá s lehajtotta fejét, mintha el volna határozva alázatosan elfogadni, a mit a sors reá mért.

S mikor fejét ismét felemelé, a nap még fényesebben ragyogott, mint előbb.

Tűzpiros és smaragzöld lángok csillogtak a kereszt körül és sugárzó dicsfény körzé a szürke alak fejét.

De ez szomoruan állt a szivárvány ragyo-gó fényében, meredt és üres szemekkel nézve Palira — — —

Most az orgona zengő hangja hatalmas akkordokban szállt égnek, örömteljes érzéssel töltve el az ájtatos gyülekezet szívet; a gyer-mekek szüleik karjaiba siettek — s Elzabeth könyes szeméből nyájas üdvözlés sugárzott Pali felé.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Január 3. —

Fehér Kereszt szálloda. Heltai Antal felügyelő Budapest. — **Deutsch Samu** kereskedő Temesvár. — **Schönfeld Lajos** kereskedő Nagyvárad. — **Ke-tész Albert** utazó Budapest. — **Bretz Gusztáv** utazó Budapest. — **Leichtman Jenő** kereskedő Budapest. — **Jónas Dávid** kereskedő Gyulafehérvár. — **Pol-lák Armin** utazó Budapest. — **Dr. Schönfeldné** ügy-vedné Nagyvárad. — **Beregi Oszkár** utazó Budapest. — **Kempfner Béla** utazó Temesvár. — **Schlichter Mór** utazó Budapest. — **Hoffmann József** utazó Buda-pest. — **Dr. Leitner I.** igazgató Budapest.

Nádor szálloda. Schenk Mór mézárós Kispereg. — **Beles Gusztáv** lelkész Simánd. — **Nagy Mihály** bérlő Repszeg. — **Braun Bernát** utazó Makó.

Városi színház.

Bérlet 93. sz. Páratlan.

Pénteken, 1901. évi január hó 4-én

Armány és szerelem.

Szomorújáték 5 felvonásban. Irta: Schiller Frigyes. For-dította: Szenvei.

S Z E M B É L Y E K:

Walter, elnök Bács Károly. Wurm, titkár Mezei Péter.
Ferdinand Beregi O. Miller, zenész Fenyéri Mór.
Kaib László Gy. Millerné Bácsné.
Lady Milford Angyal Ilka. Lujza, leánya Menszáros M.

Közdete 7 óraker.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsini ról reg. el	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsini délután	2.04	Radnáról délut. an	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délu an	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	—	Gyorsvonat délelőtt	8.23
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjtel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.08	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesről szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

NYILTTÉR.*

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvényeinek

11-ik számú szelvényei

1901. január 2-től

30 koronával beváltatnak

Aradon a társulat pénztáránál.

Makón } a társulat fiókjintézeténél.
Pécskán }

Dr. Rozvány István
ügyvédi-irodáját

Aradon,

3418

Batthyány-utca 28-ik szám alatt
megnyitotta.

Meghívó.

Ma pénteken, január 4-én

KÁNYA GÉZA

söresarnokában

az első bajai tambura-zene és daltársulat

Petrovác Béla

vezetése mellett

HANGVERSENYT

rendez,

melyre a nagyérdemű közönség tisztelet-
tel meghivatik.

Ezen tambura-zenekar és daltársulat
ugy magyarországi körutjain, mint kül-
földön, a legnagyobb elismerés mellett
működött.

A nagyérdemű közönség becses párt-
fogását kéri

Kiváló tisztelettel:

KÁNYA GÉZA,

vendéglő-tulajdonos.